

Dönem : 1  
Toplantı : 2

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı: 359

**Türkiye Halk Bankası ve Halk Sandıkları hakkındaki 2284 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı maddelerin eklenmesine dair olan 5652, 6854 sayılı kanunlara ek kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Malî ve İktisadi İşler, İçişleri ve Bütçe komisyonları raporları (M. Meclisi 2/245; C. Senatosu 2/112)**

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 331)

*Millet Meclisi  
Genel Sekreterliği  
Kanunlar Müdürlüğü  
Sayı : 2163-9808*

21 . 9 . 1963

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 19 . 9 . 1963 tarihli 140 ncı Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilen, Türkiye Halk Bankası ve Halk Sandıkları hakkındaki 2284 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı maddelerin eklenmesine dair olan 5652, 6854 sayılı Kanunlara ek kanun teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı  
*Fuad Sirmen*

*Not : Bu teklif, 11 . 5 . 1962 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 5 . 9 . 1963, 19 . 9 . 1963 tarihli 131 ve 140 ncı birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı: 331)*

**Malî ve İktisadi İşler Komisyonu raporu**

*Cumhuriyet Senatosu  
Malî ve İktisadi İşler Komisyonu  
Esas No: 2/112  
Karar No: 88*

23 . 10 . 1963

**Yüksek Başkanlığa**

Millet Meclisinin 19 . 9 . 1963 tarihli 140 ncı Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilen, Türkiye Halk Bankası ve Halk Sandıkları hakkındaki 2284 sayılı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı maddelerin eklenmesine dair olan 5652, 6854 sayılı kanunlara ek kanun teklifi, Komisyonumuzun 8 . 10 . 1963 tarihli toplantısında ilgili Bakanlık ve banka temsilcilerinin de iştirakleriyle tetkik ve müzakere edildi.

Bahis konusu kanun teklifinin gerekçesinde belirtilen hususlar ve ilgili temsilcilerin verdiği tamamlayıcı bilgiler Komisyonumuzca da uygun mütalâa edildi.

Aneak; teklifin 3 ncü maddesinin kanun yapma tekniği bakımından,

1. Halk Sandığı şubelerinin Halk Bankası şubesi haline getirilmesi hususundaki bir kanunda yer alması icapsızdır.

2. Madde ile sağlanmak istenen murakabe, sair mevzuat ile temin edilmekte olduğu umum müdür tarafından da ifade edildiğine nazaran kooperatif, şirketlerin murakabesi de Ticaret Kanunumuza göre Ticaret Bakanlığına tanınmış bir selâhiyet bulunduğu cihetle bu maddenin görüşülmekte olan kanun çerçevesi içinde yeri olmaması gerektiği düşüncesiyle 3 ncü maddenin metinden çıkarılmasına, madde numaraları arasındaki teselsülü temin etmek için de metindeki 4 ncü maddeyi 3 ncü, 5 ncü maddeyi 4 ncü, 6 ncü maddeyi 5 ncü, 7 ncü maddeyi 6 ncü madde olarak, teklifin 1 ncü, 2 ncü ve geçici 1 ncü maddesi Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen şekli ile aynen ve ekseriyetle kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince C. Senatosu İçişleri Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

C. Senatosu Mali ve İktisadi İşler

Komisyonu Başkanı

Bursa

3 ncü maddenin metinde kalmasına taraftarım

C. Ortaç

Bu Raporda Sözcü

Giresun

S. Orhon

Kâtip

Manisa

R. Ulusoy

Balıkesir

3 ncü maddenin kaldırılmasına muhalifim

H. Â. Türker

İstanbul

S. Tanman

İzmir

H. Onat

Kayseri

3 ncü maddenin çıkarılmasına aleyhtarım

H. Kalpaklıoğlu

İçişleri Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu

İçişleri Komisyonu

Esas No. : 2/112

Karar No. : 48

7 . 12 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Türkiye Halk Bankası ve halk sandıkları hakkındaki 2284 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddelerin eklenmesine dair olan 5652, 6854 sayılı kanunlara ek kanun teklifinin Millet Meclisinin 19 . 9 . 1963 tarihli 140 ncü Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilen metni, Mali ve İktisadi İşler Komisyonunun raporu ile birlikte ilgili bakanlık temsilcileri ve Halk Bankası Umum Müdürü hazır oldukları halde Komisyonumuzda görüşüldü :

Millet Meclisi metni müzakereye esas ittihaz edilerek bakanlık temsilcilerinin mütemmim izahatıyla teklif gerekçesinde ileri sürülen mütalâalar Komisyonumuzca da müspet karşılanmıştır.

Mali ve İktisadi İşler Komisyonunun, 3 ncü madde ile Halk Bankasına tanınan yetki ve murakabeden dolayı mezkûr maddenin metinden tayyı hususundaki görüşüne, Komisyonumuz iltihak edememiştir. Komisyon raporunda; sağlanmak istenen murakabe, sair mevzuatla karşılandığı gibi kooperatif şirketlerin, Ticaret Kanununa göre Ticaret Bakanlığının denetimine tabi olduğu bildirilmekte ise de bu, nazariyatta kalmaktadır.

Murakabe konusunda, parayı finanse eden banka olarak Halk Bankasının rolü, kooperatif genel kurullarına müfettiş raporu sunmaktan ibaret kalıp, fiili veya hukuki bir netice tevli-detmediğini tatbikattan verilen misaller göstermektedir. Kaldı ki diğer bankalar mevzuatında ve bu meyanda T. C. Ziraat Bankası mevzuatında da 3 ncü maddeye mütenazır hükümler bulunmaktadır.

Yukarda mâruz sebeplerle, 3 nci maddenin metinde ipkasına zaruret görülerek Millet Meclisinin metni aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
Muğla	Ordu	Sivas	Antalya
H. Menteşeoğlu	E. Ayhan	Z. Önder	M. Özer

Konya	Yozgat	Zonguldak
S. Çumralı	S. Artukmaç	A. Eyyidoğan
İmzada bulunamadı		

### Plân Bütçe Komisyonu raporu

*Cumhuriyet Senatosu*  
*Plân Bütçe Komisyonu*  
*Esas No. : 2/112*  
*Karar No. : 4*

12 . 12 . 1963

### Yüksek Başkanlığa

Türkiye Halk Bankası ve Halk Sandıkları hakkındaki 2284 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddelerin eklenmesine dair olan 5652, 6854 sayılı kanunlara ek kanun teklifinin, Millet Meclisinin 19 . 9 . 1963 tarihli 140 ncı Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilen metni Komisyonumuzun 12 . 12 . 1963 tarihli toplantısında ilgili Hükümet temsilcileri ve Banka Umum Müdürü hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi :

Millet Meclisi metni müzakereye esas ittihaz edilerek bakanlık temsilcilerinin mütemmin izahatı ile teklif gerekçesinde ileri sürülen mütalâalar Komisyonumuzca da müspet karşılanmış ve Millet Meclisince kabul edilen metin aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine öncelik ve ivedilikle arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Bu Kanunda Sözcü	Tabii Üye	Kayseri
Cumhurbaşkanıca S. Ü.	Tabii Üye	S. Gürsoytrak	H. Dikeçligil
S. Kurutluoğlu	S. Küçük		
Konya	Konya	Niğde	Tunceli
M. Dinekli	A. Onar	K. Bayhan	M. A. Demir

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ  
METİN

*Türkiye Halk Bankası ve Halk Sandıkları hakkındaki 2284 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı maddelerin eklenmesine dair olan 5652, 6854 sayılı kanunlara ek kanun teklifi*

**MADDE 1.** — 5652 sayılı Kanunun 9 ncü maddesi kaldırılmış ve 2284 sayılı Kanuna istinaden Kurulmuş olan Ankara, İstanbul ve İzmir Halk Sandıkları ve anajsları Türkiye Halk Bankası A. Ş. nin şubeleri haline getirilmiştir.

**MADDE 2.** — Ankara, İstanbul ve İzmir Halk sandıkları, bütün malları, hak, vecibe, borç ve alacaklarıyla Türkiye Halk Bankası A. Ş. ne intikal etmiştir.

**MADDE 3.** — Esnaf ve küçük sanat erbabı tarafından vücuda getirilen kredi teşekkülleri ve dernekler, Türkiye Halk Bankası A. Ş. kredilerinden faydalandıkları takdirde Bankanın denetlemesine tabidir.

Bankaca yapılacak teftiş sonucunda kooperatifin veya teşekküllerin para ve para hükmünde evrak ve senetleri ve sair malları aleyhine, bilânço, zabıtname, rapor ve diğer her nevi evrak ve defterleri ve vesikaları üzerinde suç işlediği tesbit edilen müdürler veya bu görevi yapanlar, bu suçlarından dolayı Devlet memurları gibi ceza görürler.

**MADDE 4.** — Bu kooperatiflerin ortaklarına verdikleri kefaletten dolayı alacakları masraf karşılıkları, istihbarat ücretleri ve sair her ne nam ile olursa olsun alınacak paraların âzami haddi, ana paranın senevi % 3 ünü geçmez.

**MADDE 5.** — 5652 sayılı Kanunun 14 ncü maddesi gereğince il özel idareleriyle belediyeler, her yıl bütçelerinden ayıracakları asgari % 1/2 sermayeye katılma paylarını, kaldırılan Halk Sandıkları yerine Türkiye Halk Bankası A. Ş. ne yatırarak karşılığında adı geçen bankanın hisse senedini alırlar.

**GEÇİCİ MADDE 1.** — Kaldırılan Halk Sandıkları tarafından verilmiş olan hisse senetleri, kıymetleri üzerinden Türkiye Halk Bankası

MALİ VE İKTİSADİ İŞLER KOMİSYONUNUN  
KABUL ETTİĞİ METİN

*Türkiye Halk Bankası ve Halk Sandıkları hakkındaki 2284 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı maddelerin eklenmesine dair olan 5652, 6854 sayılı kanunlara ek Kanun*

**MADDE 1.** — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

**MADDE 2.** — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

**MADDE 3.** — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 4 ncü madde 3 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

**MADDE 4.** — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 5 nci madde 4 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

**GEÇİCİ MADDE 1.** — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen geçici 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

**İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ  
METİN**

*Türkiye Halk Bankası ve Halk Sandıkları hakkındaki 2284 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddelerin eklenmesine dair olan 5652, 6854 sayılı kanunlara ek Kanun*

**MADDE 1.** Millet Meclisince kabul edilen metnin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

**MADDE 2.** — Millet Meclisince kabul edilen metnin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

**MADDE 3.** — Millet Meclisince kabul edilen metnin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

**MADDE 4.** — Millet Meclisince kabul edilen metnin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

**MADDE 5.** — Millet Meclisince kabul edilen metnin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

**GEÇİCİ MADDE 1.** — Millet Meclisince kabul edilen metnin geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

**BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ  
METİN**

*Türkiye Halk Bankası ve Halk Sandıkları hakkındaki 2284 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddelerin eklenmesine dair olan 5652, 6854 sayılı kanunlara ek Kanun*

**MADDE 1.** — Millet Meclisince kabul edilen metnin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

**MADDE 2.** — Millet Meclisince kabul edilen metnin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

**MADDE 3.** — Millet Meclisince kabul edilen metnin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

**MADDE 4.** — Millet Meclisince kabul edilen metnin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

**MADDE 5.** — Millet Meclisince kabul edilen metnin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

**GEÇİCİ MADDE 1.** — Millet Meclisince kabul edilen metnin geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Mali ve İktisadi İşler Ko.

hisse senetleri ile değiştirilir. Ancak mülga Ticaret Kanunu hükümlerine göre çıkarılmış olup da değerleri 500 liradan az olan hisse senetlerinin sağladıkları rey bakımından 6763 sayılı Kanunun 23 nci maddesi hükmü mahfuzdur.

**MADDE 6.** — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 7.** — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

**MADDE 5.** — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 6 ncı madde 5 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

**MADDE 6.** — Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen 7 nci madde 6 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

İşleri Ko.

Bütçe Ko.

**MADDE 6. —** Millet Meclisince kabul edilen metnin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

**MADDE 7. —** Millet Meclisince kabul edilen metnin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

**MADDE 6. —** Millet Meclisince kabul edilen metnin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

**MADDE 7. —** Millet Meclisince kabul edilen metnin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

